Komission ehdotus asetukseksi päästönormien asettamisesta uusille raskaan kaluston hyötyajoneuvoille (COM 2017/676)

Elina Vaara

Ympäristövaliokunta 25.9.2018

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Tausta

- Taakanjakosektorin päästöjä vähennetään EU:ssa 30 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (FI osuus -39%).
- Liikenne vastaa 40 % taakanjakosektorin päästöistä. Liikenteen päästöistä 37 % aiheutuu paketti- ja kuorma-autoista.
- Energia ja ilmastostrategian mukaan vuoteen 2030 mennessä liikenteen päästöjä vähennetään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Liikenteen päästövähennysaloitteet:

Mobility I: Raskaan kaluston mittaus- ja raportointivelvollisuus

Mobility II: Henkilö- ja pakettiautojen raja-arvot, puhtaat julkiset hankinnat

Mobility III: Raskaan kaluston raja-arvot

Ehdotuksessa:

- Valmistajakohtaiset raja-arvot ajoneuvoluokille N2, N3, M2, M3
- Sitova raja-arvo vuodelle 2025: -15 %
- Suuntaa-antava raja-arvo vuodelle 2030: vähintään -30 %
- Vertailuvuodeksi esitetään 2019 (ensimmäinen kattava raportointivuosi MRV-asetuksen perusteella)
- Raja-arvot määritellään CO2/t/km
- Välitarkastelu vuonna 2022: vaikutusten ja 2030 tavoitteen osalta. Mahdollisesti soveltamisalan laajentaminen.

Ehdotuksessa:

Nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen tukeminen:

- Päästöttömät (0g/km) ajoneuvot lasketaan raja-arvojen yhteydessä kertoimella kaksi
- Vähäpäästöiset ajoneuvot (alle 350g/km) enintään kahdella
- Enimmäishyöty raja-arvoissa/ valmistaja maksimissaan 3 %

Seuraamukset jos valmistaja ylittää raja-arvon:

- Liikapäästömaksu
- Ehdotuksessa 5 % jousto/ vuosi

Muutokset nykytilaan

- Asetusehdotus nostaisi ajoneuvojen ostohintaa, mutta pitkällä aikavälillä kokonaiskustannukset vähenisivät polttoaineen kulutuksen pienentyessä.

- Edesauttaa tehokkaasti päästövähennystavoitteiden saavuttamista.

- Parantaa autoalan globaalia kilpailukykyä.

- Suomessa käytettävien suurempien massojen ja mittojen osalta epävarmuutta. Raja-arvojen määrittelyssä CO2 t/km päästöt ovat hyvä lähtökohta mutta asetusehdotuksessa voisi paremmin huomioida massoiltaan ja mitoiltaan suurempien kuljetusten saavuttama ympäristöhyöty.

Valtioneuvoston kanta

- Valtioneuvosto kannattaa sitovaa raja-arvoa vuodelle 2025 ja indikatiivista vähimmäistasoa vuodelle 2030.

- Esitettyjä raja-arvoja kannatetaan vähimmäistasona ja näiden riittävyyttä tulisi tarkastella liikennesektorin ilmastotavoitteiden näkökulmasta.

- Raja-arvojen määrittely CO2 t/km muodossa on lähtökohtaisesti kannatettava, mutta kiinnitettävä huomiota suurempien mittojen ja massojen käytettävyyden varmistamiseen.

- Asetusehdotuksen joustot ovat lähtökohtaisesti positiivisia kun varmistetaan, että niiden käyttö ei vaaranna kokonaistavoitetta päästövähennysten suhteen.